

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ ¹⁾

z dnia2011 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia dzieci obywateli
polskich czasowo przebywających za granicą**

Na podstawie art. 22 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 sierpnia 2010 r. w sprawie organizacji kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą (Dz. U. Nr 170, poz. 1143 oraz z 2011 r. Nr 1, poz. 1) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 8 po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. W przypadkach uzasadnionych warunkami kadrowymi lub lokalowymi w szkołach, o których mowa w ust. 1, za zgodą dyrektora Ośrodka, mogą nie być realizowane następujące przedmioty:

1) w szkołach podstawowych – muzyka, plastyka, informatyka, zajęcia komputerowe, technika, zajęcia techniczne lub wychowanie fizyczne;

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. Nr 216, poz. 1591).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814 i Nr 149, poz. 887.

- 2) w gimnazjach – muzyka, plastyka, technika, informatyka, wychowanie fizyczne, zajęcia artystyczne lub zajęcia techniczne;
- 3) w liceach ogólnokształcących – wiedza o kulturze, podstawy przedsiębiorczości, technologia informacyjna, informatyka, wychowanie fizyczne, zajęcia artystyczne lub ekonomia w praktyce.

1b. Zgoda, o której mowa w ust. 1a, udzielana jest na czas określony, odrębnie dla każdego przedmiotu.”;

2) w § 17 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Dyrektor Ośrodka, po zasięgnięciu opinii lub na wniosek kierownika przedstawicielstwa dyplomatycznego, urzędu konsularnego lub przedstawicielstwa wojskowego Rzeczypospolitej Polskiej, powierza stanowiska kierowników punktów, a także odwołuje z tych stanowisk.”;

3) w § 27 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Szkoły dostosują swoją działalność do wymagań określonych w rozporządzeniu do dnia 31 sierpnia 2012 r., a w zakresie stosowania ram programowych kształcenia uzupełniającego dla szkolnych punktów konsultacyjnych oraz planów nauczania uzupełniającego, o których mowa w § 8 ust. 3 pkt 1 i 2, do dnia 31 sierpnia 2014 r.”;

§ 2. Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy rozporządzenia, o którym mowa w § 1, w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem.

§ 3. Kierownicy szkolnych punktów konsultacyjnych, którym powierzono stanowiska na podstawie dotychczasowych przepisów, zachowują je do końca okresu, na jaki je powierzono.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 29 sierpnia 2011 r.

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

. Uzasadnienie

Nowelizacja rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 sierpnia 2010 r. w sprawie organizacji kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą (Dz. U. Nr 170, poz. 1143 oraz z 2011 r. Nr 1, poz. 1) pozwoli na poprawienie efektywności organizacji kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą, koordynowanego przez Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą (ORPEG), z siedzibą w Warszawie.

Zmiana polegająca na dodaniu w **§ 8** rozporządzenia **ust. 1a** dotyczy możliwości nierealizowania w szkołach następujących przedmiotów:

- 1) w szkołach podstawowych: muzyki, plastyki, informatyki, zajęć komputerowych, techniki, zajęć technicznych lub wychowania fizycznego;
- 2) w gimnazjum: muzyki, plastyki, techniki, informatyki, wychowania fizycznego, zajęć artystycznych lub zajęć technicznych;
- 3) w liceum ogólnokształcącym: wiedzy o kulturze, podstaw przedsiębiorczości, technologii informacyjnej, informatyki, wychowania fizycznego, zajęć artystycznych lub ekonomii w praktyce.

Zmiana powyższa wynika ze specyfiki kształcenia prowadzonego w szkołach przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urządach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej. W szkole w Atenach (jest to jedyna polska szkoła za granicą realizująca ramowy plan i program nauczania, prowadząca nauczanie przez pięć dni w tygodniu) niemożliwym jest prowadzenie zajęć z wyżej określonych przedmiotów, przy czym największą trudność stanowi zatrudnienie kadry pedagogicznej posiadającej uprawnienia do nauczania tych przedmiotów. Z uwagi na niewielką liczbę godzin przeznaczonych w planie nauczania na te zajęcia, trudno znaleźć odpowiednich kandydatów do pracy (nauczycieli z Polski), którzy wyrażają zainteresowanie podjęciem pracy w niewielkim wymiarze godzin. Nie bez znaczenia jest także fakt, że prowadzenie zajęć z tych przedmiotów wymaga odpowiednich warunków lokalowych, np. sali gimnastycznej. Dostosowanie się przez szkołę do tych wymagań oznaczałoby konieczność poniesienia dodatkowych kosztów finansowych.

Możliwość zrezygnowania z nauczania ww. przedmiotów będzie możliwa jedynie za zgodą dyrektora ORPEG, w przypadkach uzasadnionych niemożnością zatrudnienia (na niewielką część etatu) kadry pedagogicznej posiadającej odpowiednie kwalifikacje do nauczania tych przedmiotów oraz brakiem odpowiednich warunków lokalowych wymaganych do prowadzenia zajęć z ww. przedmiotów. Dodatkowo zgodnie z przepisem **§ 8 ust. 1b** zgoda, o której mowa powyżej, będzie udzielana na czas określony, odrębnie dla każdego przedmiotu. Regulacja ta pozwoli na okresową weryfikację przesłanek, które uzasadniają konieczność nierealizowania nauczania z określonych przedmiotów czy to z przyczyn kadrowych czy też lokalowych.

Zmiana brzmienia **§ 17 ust. 5** rozporządzenia wynika z dotychczasowej analizy postępowań w zakresie zatrudniania kierowników szkolnych punktów konsultacyjnych oraz ma na celu usprawnienie zasad zatrudniania. Zgodnie z obecnie obowiązującym rozporządzeniem w sprawie organizacji kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą, stanowiska kierowników szkolnych punktów konsultacyjnych powierzane są przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. Wiąże się to z tym, że kandydaci na kierowników szkolnych punktów konsultacyjnych podlegają podwójnej weryfikacji – zarówno przez dyrektora ORPEG (minister powierza stanowiska kierowników na wniosek dyrektora ORPEG), sprawującego nadzór nad dyrektorami szkół i kierownikami szkolnych punktów konsultacyjnych za granicą, jak również przez tego ministra - co znacznie wydłuża ten proces. Nowelizacja tego przepisu, polegająca na zmianie organu powierzającego stanowiska kierowników szkolnych punktów konsultacyjnych – kompetencję tą przejmie dyrektor ORPEG - pozytywnie wpłynie na koordynację organizacji kształcenia dzieci obywateli polskich za granicą oraz ułatwi dyrektorowi ORPEG wykonywanie powierzonych mu zadań.

Zmiana w przepisie przejściowym zawartym w **§ 27 ust. 1** polega na wydłużeniu o jeden rok szkolny okresu, w którym szkoły i szkolne punkty konsultacyjne przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej obowiązane są dostosować się do wymogów rozporządzenia. Nowelizowane rozporządzenie wprowadziło wiele zmian w funkcjonowaniu szkół i szkolnych punktów konsultacyjnych za granicą i aby dostosować te placówki do wymagań określonych w rozporządzeniu obecnie likwidowanych jest 8 z 17 filii szkół i szkolnych punktów

konsultacyjnych, a w ich miejsce utworzonych jest 8 szkolnych punktów konsultacyjnych. Likwidacji wymaga jeszcze 9 filii, w miejsce których, o ile to będzie zasadne, mogą zostać utworzone szkolne punkty konsultacyjne. Biorąc pod uwagę liczbę i skalę zmian, w celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania szkolnictwa polskiego za granicą, zasadnym jest wydłużenie o rok okresu dostosowania szkół i punktów do nowych warunków.

W § 2 wprowadzono przepis przejściowy, zgodnie z którym do spraw wszczętych, a niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, będą miały zastosowanie przepisy nowelizowanego rozporządzenia w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem. Takie uregulowanie usprawni proces powierzania stanowisk kierowników szkolnych punktów konsultacyjnych i przyspieszy postępowania, które są w toku.

W § 3 wprowadzono przepis dostosowujący, na mocy którego kierownicy szkolnych punktów konsultacyjnych, którym powierzono stanowiska na podstawie dotychczasowych przepisów, zachowują je do końca okresu, na jaki je powierzono.

W § 4 rozporządzenia zawarty jest przepis określający datę wejścia w życie przedmiotowego rozporządzenia - z dniem 29 sierpnia 2011 r. Wprowadzenie krótszego niż 14 dni *vacatio legis* uzasadnione jest tym, że na podstawie § 1 pkt 2 rozporządzenia zmienia się organ powierzający stanowiska kierowników szkolnych punktów konsultacyjnych, którym będzie Dyrektor ORPEG, nie jak dotychczas minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, a zgodnie z § 2 postępowania wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, będą kontynuowane na podstawie znowelizowanych przepisów tj. przez dyrektora ORPEG. Ze względu na obecnie trwające postępowania, które muszą zakończyć się przed dniem 1 września, aby powierzenie stanowisk mogło nastąpić z tą datą i do których zastosowanie będą miały znowelizowane przepisy, zasadnym wydaje się wprowadzenie krótszego *vacatio legis*.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu tego rozporządzenia.

Przedmiot rozporządzenia nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad przedmiotowym projektem rozporządzenia.